

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

**Αριθμός Γνωμοδότησης 86/2020
ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
(Τμήμα Ε')**

Συνεδρίαση της 17^{ης} Ιουνίου 2020.

Σύνθεση

Πρόεδρος: Μεταξία Ανδροβιτσανέα, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Μέλη: Κωνσταντίνος Γεωργάκης, Αφροδίτη Κουτούκη, Δήμητρα Κεφάλα, Αντώνιος Τατσόπουλος, Ελένη Σβολοπούλου, Δημήτριος Μακαρονίδης, Αθηνά Αλεφάντη, Γεώργιος Βαμβακίδης, Ιωάννης Χατζηνέκουρας και Ιωάννα Λεμπέση, Νομικοί Σύμβουλοι.

Εισηγητής: Δημήτριος Καμάρης, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ. (γνώμη χωρίς ψήφο).

Αριθμός Ερωτήματος: Το με αριθμό πρωτοκόλλου 2020/0003545/20-03-2020 (αρ. φακέλου 79174) έγγραφο του Τμήματος Καθορισμού Ιθαγένειας της Κεντρικής Διεύθυνσης Ιθαγένειας της Γενικής Γραμματείας Ιθαγένειας του Υπουργείου Εσωτερικών.

Περίληψη ερωτήματος: α) Εάν, ενόψει των ρυθμίσεων της παραγράφου 3 του άρθρου 39 του ν. 4604/2019 (Α' 50/26-03-2019), θεωρούνται εκκρεμείς κατά την έννοια του δευτέρου εδαφίου του άρθρου 49 του ίδιου νόμου, ώστε να κριθούν με τις διατάξεις των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 15 του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας (ν. 3284/2004 – Α' 217), όπως αυτές ισχύουν μετά την τροποποίησή τους με την παράγραφο 1α του πιο πάνω άρθρου 39 του ν. 4604/2019, αιτήσεις πολιτογράφησης ομογενών από χώρες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης, οι οποίες είχαν υποβληθεί, είτε με τις διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 76 του ν. 2910/2001 (Α' 91), χωρίς να έχουν γνωμοδοτήσει επ' αυτών, μέχρι την έναρξη ισχύος των διατάξεων του άρθρου 39 του ν. 4604/2019, οι Ειδικές Επιτροπές της προϊσχύσασας παραγράφου 3 του άρθρου 15 του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας ως προς την ιδιότητα των αιτούντων ως ομογενών, είτε με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 46 του ν. 4508/2017 (Α' 200), στις οποίες δεν προβλέπεται διαδικασία συνέντευξης των αιτούντων ενώπιον των πιο πάνω Ειδικών Επιτροπών προς διαπίστωση της ομογενειακής τους ιδιότητας, β) Εάν, με την παράγραφο 6 του άρθρου 15 του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας (ν. 3284/2004 –

Α' 217), που προστέθηκε με την παράγραφο 1δ του άρθρου 39 του ν. 4604/2019, καταργήθηκε και η διάταξη του τρίτου εδαφίου της παραγράφου 6 του άρθρου 76 του ν. 2910/2001 (Α' 91) που ρύθμιζε τη διαμονή στην Ελλάδα ομογενών από χώρες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης που είχαν υποβάλει αίτηση πολιτογράφησης με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής για το διάστημα από την υποβολή της αιτήσεως και μέχρι την έκδοση απόφασης επ' αυτής και, σε καταφατική περίπτωση, εάν δύναται να χορηγηθεί άδεια διαμονής στην εν λόγω κατηγορία ομογενών κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 3 της με αριθμό 123/04-01-2016 κ.υ.α. (Β' 35) ή υφίσταται κενό εκ της καταργήσεως της σχετικής διατάξεως που χρήζει νομοθετικής ρυθμίσεως και γ) Εάν, επί αναπομπής στη διοίκηση υποθέσεως πολιτογράφησης ομογενούς από χώρα της πρώην Σοβιετικής Ένωσης, μετά την ακύρωση, είτε με δικαστική απόφαση, είτε με απόφαση επί διοικητικής προσφυγής του άρθρου 8 του ν. 3200/195 (Α' 97), απορριπτικής αποφάσεως αιτήματος πολιτογράφησης που είχε υποβληθεί κατ' εφαρμογή των διατάξεων που ίσχυαν πριν τις τροποποιήσεις του άρθρου 39 του ν. 4604/2019, το αίτημα πολιτογράφησης θα κριθεί ως εκκρεμές κατά τις διατάξεις του δευτέρου εδαφίου του άρθρου 49 του ν. 4604/2019 με τις ήδη ισχύουσες διατάξεις του άρθρου 15 του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας (ν. 3284/2004 – Α' 217) ή με τις ήδη καταργηθείσες που ίσχυαν κατά την έκδοση της ακυρωθείσας αποφάσεως.

Στο πιο πάνω ερώτημα το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Ε') γνωμοδότησε ως εξής:

Ιστορικό.

1. Με έγγραφο του ερωτήματος, που υπογράφεται από το Γενικό Γραμματέα Ιθαγένειας (παρ. Α8 της οικ.81329/15-11-2019 αποφάσεως Υπουργού Εσωτερικών – Β' 4263/20-11-2019), η ερωτώσα υπηρεσία αναλύει, αρχικά, τις εισαχθείσες νέες ρυθμίσεις με το άρθρο 39 του ν. 4604/2019 (Α' 50) σχετικά με την πολιτογράφηση ομογενών από χώρες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης και εστιάζει, κυρίως, στις μεταβατικές διατάξεις των παραγράφων 2 και 3 του πιο πάνω άρθρου. Στη συνέχεια, αφού παραθέτει την ερμηνευτική της προσέγγιση ως προς τη γραμματική ερμηνεία της παραγράφου 3, σύμφωνα με την οποία στη ρύθμισή της εμπίπτουν τόσο οι αιτήσεις πολιτογράφησης που υποβλήθηκαν με τις προϊσχύσασες διατάξεις για τους ομογενείς που κατοικούσαν σε χώρες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης, όσο και οι αιτήσεις που υποβλήθηκαν με τις προϊσχύσασες διατάξεις για τους ομογενείς που διέμεναν στην Ελλάδα, καταλήγει στο συμπέρασμα ότι δεν καταλαμβάνονται από το ρυθμιστικό πεδίο των πιο πάνω μεταβατικών διατάξεων των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 39 του ν. 4604/2019 τόσο οι αιτήσεις της εν λόγω κατηγορίας

ομογενών που υποβλήθηκαν με τις διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 76 του ν. 2910/2001 (Α' 91) και για τις οποίες, μέχρι την ισχύ των διατάξεων του άρθρου 39 του ν. 4604/2019, δεν είχε εκδοθεί η γνωμοδότηση των Ειδικών Επιτροπών περί ομογενειακής ιδιότητας των αιτούντων, όσο και οι αιτήσεις των εν λόγω ομογενών που υποβλήθηκαν με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 46 του ν. 4508/2017 (Α' 200) και για τις οποίες δεν προβλεπόταν διαδικασία συνέντευξης των αιτούντων ενώπιον των πιο πάνω Ειδικών Επιτροπών προς διαπίστωση της ομογενειακής τους ιδιότητας. Αναφέρεται δε ως παράδειγμα μία υπόθεση από κάθε μία από τις πιο πάνω δύο περιπτώσεις, η οποία είναι εκκρεμής στις υπηρεσίες ιθαγένειας. Με βάση τις πιο πάνω διαπιστώσεις εκφράζεται ο προβληματισμός της ερωτώσας υπηρεσίας (πρώτο υποερώτημα) εάν αιτήσεις που εμπίπτουν στις δύο αυτές περιπτώσεις θεωρούνται εκκρεμείς κατά την έννοια του δευτέρου εδαφίου του άρθρου 49 του ν. 4604/2019, ώστε να εξεταστούν με τις ρυθμίσεις που εισήγαγε ο τελευταίος αυτός νόμος ή εξακολουθούν να διέπονται και θα ολοκληρωθούν με βάση τις προϊσχύσασες διατάξεις, κατ' εφαρμογή των οποίων είχαν υποβληθεί οι αιτήσεις αυτές ή, τέλος, εάν για τις περιπτώσεις αυτές υφίσταται κενό που χρήζει νομοθετικής ρυθμίσεως.

Ακολούθως, ενόψει της εισαχθείσας ρυθμίσεως με την παράγραφο 1δ του άρθρου 39 του ν. 4604/2019, με την οποία καταργούνται γενικές και ειδικές διατάξεις που ρυθμίζουν κατά τρόπο αντίθετο ή διαφορετικό με τις ήδη ισχύουσες διατάξεις του άρθρου αυτού τα θέματα πολιτογράφησης ομογενών από χώρες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης, εκφράζεται προβληματισμός (δεύτερο υποερώτημα) εάν με τη διάταξη αυτή καταργήθηκε και η διάταξη του τρίτου εδαφίου της παραγράφου 6 του άρθρου 76 του ν. 2910/2001 (Α' 91) που ρύθμιζε τη διαμονή στην Ελλάδα των ομογενών της κατηγορίας αυτής για το διάστημα από την υποβολή αιτήματος πολιτογράφησης με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής μέχρι την έκδοση απόφασης επί του αιτήματος και, σε καταφατική περίπτωση, εάν η άδεια διαμονής και εργασίας της εν λόγω κατηγορίας ομογενών δύναται να χορηγηθεί κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 3 της με αριθμό 123/04-01-2016 κ.υ.α. (Β' 35) ή υφίσταται εκ της καταργήσεως της σχετικής διατάξεως κενό που χρήζει νομοθετικής ρυθμίσεως.

Τέλος, ενόψει των μεταβατικών διατάξεων των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 39 και του δευτέρου εδαφίου του άρθρου 49 του ν. 4604/2019, εκφράζεται προβληματισμός (τρίτο υποερώτημα) εάν, επί αναπομπής στη διοίκηση υποθέσεως πολιτογράφησης ομογενούς από χώρα της πρώην Σοβιετικής Ένωσης μετά την ακύρωση, είτε με δικαστική απόφαση, είτε με απόφαση επί διοικητικής προσφυγής του άρθρου 8 του ν. 3200/195 (Α' 97), απορριπτικής αποφάσεως επί αιτήματος πολιτογράφησης που είχε υποβληθεί κατ' εφαρμογή των διατάξεων που ίσχυαν

πριν τις τροποποιήσεις του άρθρου 39 του ν. 4604/2019, το αίτημα πολιτογράφησης θα κριθεί ως εκκρεμές κατά τις διατάξεις του δευτέρου εδαφίου του άρθρου 49 του ν. 4604/2019 με τις ήδη ισχύουσες διατάξεις του άρθρου 15 του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας (ν. 3284/2004 – Α' 217) ή με τις ήδη καταργηθείσες που ίσχυαν κατά την έκδοση της ακυρωθείσας αποφάσεως.

Νομοθετικό πλαίσιο.

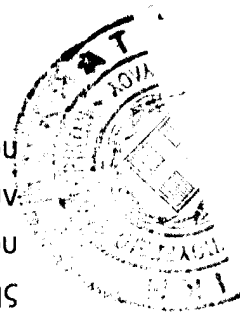
2. Στο άρθρο 1 του ν. 2790/2000 «Αποκατάσταση των παλιννοστούντων ομογενών από την τέως Σοβιετική Ένωση και άλλες διατάξεις» (Α' 24), το οποίο αποτέλεσε το μόνο άρθρο του κεφαλαίου Α' του νόμου αυτού, με τίτλο «ΚΤΗΣΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΙΘΑΓΕΝΕΙΑΣ», όπως οι παράγραφοι 2 και 3 αντικαταστάθηκαν με τις παραγράφους 1 και 3 του άρθρου 76 του ν. 2910/2001 (Α' 91) και επήλθε αντικατάσταση και προσθήκη φράσεων στις παραγράφους 4 και 11 με τις παραγράφους 4 και 5 του ιδίου πιο πάνω άρθρου και νόμου, ορίστηκε ότι: «1. Ομογενείς που κατοικούν σε χώρες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης μπορούν να αποκτήσουν την ελληνική ιθαγένεια μετά από σχετική αίτηση προς την Ελληνική Προξενική Αρχή του τόπου κατοικίας τους εφόσον: α) έχουν συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας τους και β) δεν μπορεί να διαπιστωθεί η ελληνική τους ιθαγένεια βάσει των Συνθηκών Άγκυρας και Λωζάννης. 2. Την ελληνική ιθαγένεια αποκτά ο ομογενής με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως έπειτα από γνώμη της οικείας προξενικής αρχής ως προς την ιδιότητά του ως ομογενούς. Την ιδιότητά του ως ομογενούς διερευνά τριμελής επιτροπή, η οποία αποτελείται από τον Έλληνα Πρόξενο και δύο μέλη. Με απόφαση των Υπουργών Εξωτερικών και Οικονομικών ορίζονται τα μέλη κάθε επιτροπής και η αμοιβή τους. Οι οριζόμενοι ως μέλη της επιτροπής πρέπει απαραίτητα να είναι Έλληνες πολίτες. 3. Η ιδιότητα του ενδιαφερομένου ως ομογενούς διαπιστώνεται ύστερα από συνέντευξή του ενώπιον της επιτροπής της προηγούμενης παραγράφου. Για τη διαπίστωση της ιδιότητας του ομογενούς η επιτροπή μπορεί να συνεκτιμά οποιαδήποτε στοιχεία προσκομίσει ο ενδιαφερόμενος, από τα οποία τεκμαίρεται η ιδιότητά του αυτή. 4. Η αίτηση με τα υποβληθέντα δικαιολογητικά και τη γνώμη της οικείας Προξενικής Αρχής διαβιβάζονται στην οικεία περιφέρεια προκειμένου να εκδοθεί η απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας. Πριν από κάθε απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας για τη χορήγηση της ελληνικής ιθαγένειας, γνωμοδοτούν ειδικές επιτροπές που συγκροτούνται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εξωτερικών, Οικονομικών και Δημόσιας Τάξης, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Έργο των επιτροπών είναι η γνωμοδότηση για την ιδιότητα ως ομογενών των αιτούντων την ελληνική ιθαγένεια

που θα προκύπτει από τα προσκομιζόμενα στοιχεία της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου και από συνέντευξη των ενδιαφερομένων, εκτός εάν αυτή έχει πραγματοποιηθεί από την επιτροπή της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου.

..... 5. Η ελληνική ιθαγένεια κτάται από της δόσεως του όρκου από τον ομογενή εντός έτους από τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της απόφασης του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας 9. Οι ομογενείς που διαμένουν στην Ελλάδα με θεώρηση "παλιννόστηση" και δεν έχει διαπιστωθεί η ελληνική τους ιθαγένεια μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, αποκτούν την ελληνική ιθαγένεια σύμφωνα με τις προϊσχύουσες διατάξεις του ν. 2130/1993. 11. Ομογενείς, για τους οποίους η κτήση της ελληνικής ιθαγένειας συνεπάγεται, κατά τις διατάξεις του εσωτερικού δικαίου της χώρας προέλευσής τους, την απώλεια της ιθαγένειάς τους, μπορούν, εφόσον έχουν συμπληρώσει το 18^ο έτος της ηλικίας τους, να αποκτήσουν μετά από αίτησή τους είτε την ελληνική ιθαγένεια, κατά τα ανωτέρω, είτε Ειδικό Δελτίο Ταυτότητας με την προσκόμιση των στοιχείων της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου, ύστερα από ειδικώς αιτιολογημένη γνώμη της Προξενικής Αρχής του τόπου διαμονής τους, η οποία διατυπώνεται κατά τις διατάξεις των παραγράφων 2 και 3 του παρόντος άρθρου και απόφαση του Υπουργού Δημόσιας Τάξης, που εκδίδεται κατά τη διαδικασία της παραγράφου 4, αν αυτοί κατοικούν σε χώρες της πρώην Ε.Σ.Σ.Δ. ή εάν διαμένουν στην ελληνική επικράτεια κατά την ίδια διαδικασία της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου χωρίς να απαιτείται η γνώμη της Προξενικής Αρχής. Η απόφαση κοινοποιείται στον ενδιαφερόμενο μέσα σε εξήντα (60) ημέρες από την έκδοσή της. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εξωτερικών, Δημόσιας Τάξης και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων καθορίζεται το περιεχόμενο του Ειδικού Δελτίου Ταυτότητας και οι λεπτομέρειες για τη διαδικασία χορήγησής του. Επίσης, το Ειδικό Δελτίο Ταυτότητας μπορεί να παρέχεται κατά τα ως άνω στους ομογενείς μέχρι την έκδοση της αποφάσεως του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας για τη χορήγηση της ελληνικής ιθαγένειας, καθώς και σε εκείνους που δεν επιθυμούν την απόκτηση της ελληνικής ιθαγένειας, εφόσον τηρηθούν οι διαδικασίες των παραγράφων 2, 3 και 4 του παρόντος άρθρου, εάν αυτοί κατοικούν σε χώρα της πρώην Ε.Σ.Σ.Δ. ή της παραγράφου 4, εάν διαμένουν στην ελληνική επικράτεια χωρίς να απαιτείται η γνώμη της Προξενικής Αρχής. 12. Το Ειδικό Δελτίο Ταυτότητας επέχει θέση άδειας παραμονής και εργασίας του ομογενούς στην ελληνική επικράτεια.....».

Ακολούθως, με τις παραγράφους 6 και 10 του άρθρου 76 του ν. 2910/2001 «Είσοδος και παραμονή αλλοδαπών στην Ελληνική Επικράτεια. Κτήση της ελληνικής ιθαγένειας με πολιτογράφηση και άλλες διατάξεις» (Α' 91), όπως το

δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 6 αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 5 του άρθρου 41 του ν. 3731/2008 (Α' 263), ορίστηκε ότι: «6. Οι ομογενείς που έχουν έλθει στην Ελλάδα μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος νόμου με θεώρηση εισόδου και διαμένουν στη χώρα, ανεξαρτήτως από το χρόνο λήξης του διαβατηρίου ή της θεώρησης εισόδου, μπορούν να αποκτήσουν την ελληνική ιθαγένεια ή το ειδικό δελτίο ταυτότητας της παραγράφου 11 κατά τα οριζόμενα στις ανωτέρω παραγράφους, υποβάλλοντας τη σχετική αίτηση στο Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας, τηρουμένης της διαδικασίας της παραγράφου 4 του άρθρου 1 (σημείωση εκτός κειμένου διατάξεως: του ν. 2790/2000) εκτός από τη γνώμη της προξενικής αρχής. Με την ίδια διαδικασία αποκτούν ελληνική ιθαγένεια ή ειδικό δελτίο ταυτότητας, ανεξαρτήτως του χρόνου άφιξης τους στη χώρα, γονείς ή τέκνα ομογενών που έχουν ήδη αποκτήσει ειδικό δελτίο ταυτότητας ή ελληνική ιθαγένεια, είτε κατόπιν εκδόσεως σχετικής περί της ελληνικής τους ιθαγένειας διαπιστωτικής πράξης του Νομάρχη κατά το προϋσχύσαν νομικό καθεστώς είτε με σχετική απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας περί κτήσης αυτής. Με την υποβολή της αίτησης για κτήση ελληνικής ιθαγένειας ή για χορήγηση του ειδικού δελτίου ταυτότητας κατά τα ανωτέρω, η οποία συνοδεύεται από σημείωμα δακτυλοσκόπησης, χορηγείται στον αιτούντα βεβαίωση εξάμηνης διάρκειας που μπορεί να ανανεώνεται για ίσο χρόνο μέχρι την έκδοση της σχετικής απόφασης και η οποία επέχει θέση άδειας παραμονής και εργασίας. Στους αλλογενείς συζύγους των παραπάνω χορηγείται προσωρινή άδεια παραμονής ισόχρονης διάρκειας. 10. Εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου αιτήσεις ομογενών για την απόκτηση της ελληνικής ιθαγένειας εξετάζονται με βάση τις διατάξεις του Ν. 2790/2000, όπως αυτές τροποποιούνται με το παρόν άρθρο».

Με το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 24 του ν. 3013/2002 (Α' 102) ορίστηκε ότι: «Ομογενείς, οι οποίοι ζητούν τη διαπίστωση της ελληνικής ιθαγένειας, εφόσον έχουν καταθέσει τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, λαμβάνουν, από το αρμόδιο, για την έκδοση της οικείας διαπιστωτικής πράξης, όργανο, βεβαίωση εξάμηνης διάρκειας, η οποία επέχει θέση άδειας εργασίας και παραμονής, που μπορεί να ανανεώνεται, ισόχρονα, μέχρι την έκδοση της σχετικής διαπιστωτικής πράξης» και με την παράγραφο 4 του άρθρου 25 του ίδιου νόμου αντικαταστάθηκε η παράγραφος 9 του άρθρου 1 του ν. 2790/2000 ως ακολούθως: «9. Ομογενείς, οι οποίοι διαμένουν στην Ελλάδα με ένδειξη θεώρησης «Παλιννόστηση», ανεξαρτήτως του χρόνου έλευσης τους και του χρόνου λήξης του διαβατηρίου τους ή της θεώρησης εισόδου, εφόσον δεν έχει διαπιστωθεί η ελληνική ιθαγένεια μέχρι της ισχύος του παρόντος νόμου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 9 του ν. 2790/2000 (ΦΕΚ 24 Α'), μπορούν να αποκτήσουν ελληνική ιθαγένεια ή Ειδικό Δελτίο Ταυτότητας Ομογενούς, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 76

του ν. 2910/2001 (ΦΕΚ 91 Α'). Εκκρεμείς, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, αιτήσεις ομογενών για τη διαπίστωση ελληνικής ιθαγένειας εξετάζονται με βάση τις διατάξεις του παρόντος άρθρου».

3. Στις διατάξεις του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας (στο εξής ΚΕΙ) που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 3284/2004 (Α' 217) ορίστηκε:

Στο άρθρο 5, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 2 του ν. 3838/2010 (Α' 49) και προστέθηκε τελευταίο εδάφιο στο τέλος της περ. β' της παραγράφου 1 με την παράγραφο 1Α του άρθρου 142 του ν. 4251/2014 (Α' 80), ότι: «Τυπικές προϋποθέσεις πολιτογράφησης. 1. Ο αλλοδαπός που επιθυμεί να γίνει Έλληνας πολίτης με πολιτογράφηση πρέπει: α. Να είναι ενήλικος κατά το χρόνο της υποβολής της δήλωσης πολιτογράφησης. β. Να μην έχει καταδικασθεί αμετάκλητα για αδίκημα που τέλεσε εκ δόλου, κατά την τελευταία δεκαετία πριν από την υποβολή της αίτησης πολιτογράφησης, σε ποινή στερητική της ελευθερίας τουλάχιστον ενός έτους ή τουλάχιστον έξι μηνών και ανεξαρτήτως χρόνου έκδοσης της καταδικαστικής απόφασης, για εγκλήματα προσβολών του πολιτεύματος, προδοσίας της Χώρας, ανθρωποκτονίας από πρόθεση και επικίνδυνης σωματικής βλάβης, εγκλήματα σχετικά με την εμπορία και τη διακίνηση ναρκωτικών, τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, διεθνή οικονομικά εγκλήματα, εγκλήματα με χρήση μέσων υψηλής τεχνολογίας, εγκλήματα περί το νόμισμα, εγκλήματα σχετικά με την εμπορία παιδιών, την παιδική πορνεία και την παιδική πορνογραφία (ν. 3625/2007, ΦΕΚ 290 Α') εγκλήματα συγκρότησης ή ένταξης ως μέλους σε εγκληματική οργάνωση κατά την έννοια του άρθρου 187 του Ποινικού Κώδικα και εγκλήματα του άρθρου 187 Α του Ποινικού Κώδικα, αντίστασης κατά της αρχής, αρπαγής ανηλίκων, κατά της γενετήσιας ελευθερίας και οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής, κλοπής, ληστείας, απάτης, υπεξαίρεσης, εκβίασης, τοκογλυφίας, του νόμου περί μεσαζόντων, πλαστογραφίας, ψευδούς βεβαίωσης, υφαρπαγής ψευδούς βεβαίωσης, συκοφαντικής δυσφήμισης, λαθρεμπορίας, εγκλήματα που αφορούν τα όπλα, αρχαιότητες, την προώθηση μεταναστών που στερούνται τίτλου παραμονής στο εσωτερικό της Χώρας ή τη διευκόλυνση μεταφοράς ή προώθησής τους ή της εξασφάλισης καταλύματος σε αυτούς για απόκρυψη. Ποινική καταδίκη αλλοδαπού, κατά τα ανωτέρω, που επιβλήθηκε με αναστολή εκτέλεσης της ποινής, εξακολουθεί να συνιστά κώλυμα προς απόκτηση της ελληνικής ιθαγένειας με πολιτογράφηση, ακόμα και εάν παρέλθει ο χρόνος της αναστολής, χωρίς αυτή να αρθεί ή να ανακληθεί. γ. Να μην τελεί υπό απέλαση ή άλλη εκκρεμότητα του καθεστώτος νόμιμης παραμονής του στη Χώρα. δ. Να διαμένει στην Ελλάδα νόμιμα για επτά συνεχή έτη πριν από την υποβολή της αίτησης πολιτογράφησης ε. Να κατέχει έναν από τους

παρακάτω τίτλους νόμιμης διαμονής: αα) αστ) δελτίο ή άλλον τίτλο διαμονής ομογενούς κάθε τύπου, εκτός από Ειδικό Δελτίο Ταυτότητας Ομογενούς.....».

Στο άρθρο 6, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του ν. 3838/2010 (Α' 49) και προστέθηκε δεύτερο εδάφιο στην παράγραφο 1 με την παράγραφο 1 του άρθρου 142 του ν. 4251/2014 (Α' 80), ότι: «Δικαιολογητικά πολιτογράφησης. 1. Ο αλλοδαπός που επιθυμεί να πολιτογραφηθεί ως Έλληνας, υποβάλλει δήλωση στο δήμο της μόνιμης διαμονής του και αίτηση πολιτογράφησης στις υπηρεσίες της Περιφέρειας στην οποία υπάγεται ο δήμος. Από την υποχρέωση υποβολής δήλωσης πολιτογράφησης εξαιρούνται οι ομογενείς αλλοδαποί. 2. 3. Η αίτηση πολιτογράφησης απευθύνεται προς τον Υπουργό Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και συνοδεύεται από: α. β. γ. Έναν από τους αναφερόμενους, υπό στοιχείο ε' του άρθρου 5 του παρόντος, τίτλους νόμιμης διαμονής σε ισχύ.».

Στο άρθρο 7, όπως ίσχυσε μετά την αντικατάστασή του με το άρθρο 5 του ν. 3838/2010 (Α' 49) και πριν την εκ νέου αντικατάστασή του με το άρθρο 34 του ν. 4604/2019 (Α' 50), ότι: «Διαδικασία Πολιτογράφησης. 1. 3. Αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία της προηγούμενης παραγράφου, η αίτηση πολιτογράφησης διαβιβάζεται προς την Επιτροπή Πολιτογράφησης και εξετάζεται χωρίς τη γνώμη αυτή. Παράλληλα, η αρμόδια υπηρεσία της Περιφέρειας καλεί τον αλλοδαπό σε συνέντευξη, σε συγκεκριμένο τόπο και χρόνο, ενώπιον της Επιτροπής Πολιτογράφησης. Με την ίδια πρόσκληση ο αλλοδαπός καλείται να προσκομίσει στην Επιτροπή Πολιτογράφησης στοιχεία που πιστοποιούν ότι γνωρίζει την Ελληνική γλώσσα, καθώς και όσα άλλα στοιχεία κρίνει ο ίδιος χρήσιμα για να τεκμηριώσουν ότι συντρέχουν στο πρόσωπό του οι ουσιαστικές προϋποθέσεις της πολιτογράφησης. 8. Οι ομογενείς αλλοδαποί που είναι κάτοχοι τίτλου διαμονής ομογενούς δεν καλούνται σε συνέντευξη ενώπιον της οικείας Επιτροπής Πολιτογράφησης, ο Υπουργός Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης αποφασίζει χωρίς προηγούμενη γνώμη αυτής, πλην των περιπτώσεων εκείνων για τις οποίες αυτός παραπέμπει το σχετικό φάκελο στην Επιτροπή για τη διενέργεια συνέντευξης και τη διατύπωση γνώμης. Την υπόθεση παραπέμπει ο Υπουργός ιδίως όταν ανακύπτουν αμφιβολίες αν το πρόσωπο που επιδιώκει να πολιτογραφηθεί υπό την ιδιότητα του ομογενούς πληροί τις ουσιαστικές προϋποθέσεις πολιτογράφησης».

Στο άρθρο 8, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 6 του ν. 3838/2010 (Α' 49), ότι: «Απόφαση πολιτογράφησης – Αιτιολόγηση. 1. Η πολιτογράφηση γίνεται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.».

Στο άρθρο 10, όπως το δεύτερο εδάφιο στην παράγραφο 2 προστέθηκε με την παράγραφο 4 του άρθρου 142 του ν. 4251/2014 (Α' 80) και με την παράγραφο 5 του τελευταίου αυτού άρθρου ορίστηκε ότι οι διατάξεις αυτές εφαρμόζονται και στις εκκρεμείς αιτήσεις, ότι: «Πολιτογράφηση ομογενών που διαμένουν στο εξωτερικό. 1. Η αίτηση πολιτογράφησης ομογενών που διαμένουν στο εξωτερικό υποβάλλεται στον Έλληνα Πρόξενο του τόπου κατοικίας τους, ο οποίος τη διαβιβάζει στο Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης με έκθεσή του, στην οποία περιλαμβάνονται απαραίτητως στοιχεία που τεκμηριώνουν την ιδιότητα του αιτούντος ως ομογενούς. Μαζί με την αίτηση υποβάλλονται και τα εξής: α. Δήλωση πολιτογράφησης, η οποία γίνεται ενώπιον του Προξένου, παρουσία δύο Ελλήνων πολιτών ως μαρτύρων. 2. Η αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, ύστερα από εξέταση των στοιχείων του φακέλου του ομογενούς και τη γνώμη του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης για θέματα που αφορούν τη δημόσια τάξη και ασφάλεια, εισηγείται στον Υπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης την αποδοχή ή μη του αιτήματος για πολιτογράφηση. 3. Οι διατάξεις των άρθρων 8 και 9 εφαρμόζονται και για την πολιτογράφηση του παρόντος άρθρου».

Στο άρθρο 15, όπως ίσχυε πριν τις τροποποιήσεις με τους ν. 4604/2019 (Α' 50) και 4674/2020 (Α' 53) και η αρμοδιότητα για τον ορισμό των μελών της Επιτροπής της παραγράφου 2 περιορίστηκε στον Υπουργό Εξωτερικών με το άρθρο 1 του π.δ/τος 92/2006 (Α' 9), ότι: «1. Ομογενείς που κατοικούν σε χώρες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης μπορούν να αποκτήσουν την Ελληνική Ιθαγένεια μετά από σχετική αίτηση προς την Ελληνική Προξενική Αρχή του τόπου κατοικίας τους εφόσον: α) Είναι ενήλικοι και β) Δεν μπορεί να διαπιστωθεί η Ελληνική τους Ιθαγένεια βάσει των Συνθηκών Άγκυρας και Λωζάννης. 2. Την Ελληνική Ιθαγένεια αποκτά ο ομογενής, εφόσον δεν συντρέχουν οι αρνητικές προϋποθέσεις της περ. β' της παραγράφου 1 του άρθρου 5 του παρόντος νόμου, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Για την ιδιότητα του ως ομογενή γνωμοδοτεί τριμελής επιτροπή, η οποία αποτελείται από τον Έλληνα Πρόξενο, ως πρόεδρο, και δύο μέλη. Τα μέλη της επιτροπής ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εξωτερικών, ενώ η αμοιβή των μελών της καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Εξωτερικών. Οι οριζόμενοι ως μέλη της επιτροπής πρέπει να είναι Έλληνες πολίτες. Για τη διακρίβωση της ιδιότητας του ομογενούς η ανωτέρω επιτροπή καλεί τον ενδιαφερόμενο σε συνέντευξη και συνεκτιμά οποιαδήποτε στοιχεία προσκομίσει ο τελευταίος, από τα οποία μπορεί να συναχθεί η ιδιότητά του αυτή. 3. Η αίτηση με τα υποβληθέντα στοιχεία και τη γνωμοδότηση της Επιτροπής της προηγούμενης παραγράφου για την ιδιότητα του αιτούντος ως ομογενούς διαβιβάζονται από την

αρμόδια Προξενική Αρχή στην οικεία Περιφέρεια, προκειμένου να εκδοθεί η απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας. Πριν από την έκδοση της απόφασης του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας για τη χορήγηση της Ελληνικής Ιθαγένειας, γνωμοδοτούν ειδικές επιτροπές που συγκροτούνται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εξωτερικών και Δημόσιας Τάξης, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Έργο των ανωτέρω ειδικών επιτροπών είναι, με βάση τα διαβιβασθέντα στοιχεία από την οικεία Προξενική Αρχή, η πρόσθετη γνωμοδότηση για την ιδιότητα ως ομογενών αυτών που ζητούν την Ελληνική Ιθαγένεια. Για τη διαμόρφωση της γνώμης τους οι εν λόγω επιτροπές συνεκτιμούν και τη συνέντευξη που δόθηκε στην τριμελή επιτροπή της προηγούμενης παραγράφου. 4. Η Ελληνική Ιθαγένεια αποκτάται με τη δόση του όρκου από τον ομογενή. Ο όρκος δίδεται εντός έτους από τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της απόφασης του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας, ενώπιον του Έλληνα Προξένου ή του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας. 5.».

Στο άρθρο 33 ότι: «Εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του Κώδικα αυτού αιτήσεις πολιτογράφησης που συνοδεύονται από τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά εξετάζονται σύμφωνα με τις προϊσχύουσες διατάξεις».

Στο άρθρο 34 ότι: «Καταργούμενες διατάξεις. Καταργείται το Ν.Δ. 3370/1955 «Περί κυρώσεως του Κώδικος Ελληνικής Ιθαγένειας» (ΦΕΚ 258/Α'), όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε μεταγενέστερα, καθώς και κάθε άλλη διάταξη της ισχύουσας νομοθεσίας, η οποία είτε είναι αντίθετη με τις διατάξεις του Κώδικα αυτού είτε αφορά σε θέμα που ρυθμίζεται από αυτόν» και

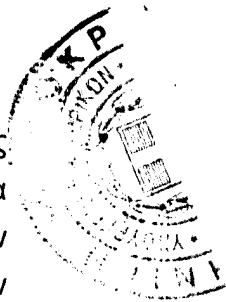
Στο άρθρο 35 ότι: «Διατηρούμενες διατάξεις. Διατηρούνται σε ισχύ: α) β) Η παρ. 11 του άρθρου 1 του Ν. 2790/2000 «Αποκατάσταση των παλιννοστούντων ομογενών από την τέως Σοβιετική Ένωση και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 24 Α'), γ) Τα άρθρα 59 παρ. 1 περ. β' και 76 παρ. 6 του Ν. 2910/2001 «Είσοδος και παραμονή αλλοδαπών στην Ελληνική Επικράτεια. Κτήση της ελληνικής ιθαγένειας με πολιτογράφηση και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 91/Α'), και».

4. Με την παράγραφο 6 του άρθρου 18 του ν. 3491/2006 (Α' 207) ορίστηκε ότι: «Τα αιτήματα για απονομή της Ελληνικής Ιθαγένειας από γέννηση, τα οποία έχουν υποβληθεί μέχρι 31.5.2006 ενώπιον των Υπηρεσιών των Περιφερειών και των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων της Χώρας από άτομα προερχόμενα από χώρες της τέως Ένωσης Σοβιετικών Σοσιαλιστικών Δημοκρατιών παραπέμπονται αυτοδικαίως, από τις Υπηρεσίες των Περιφερειών και Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων στις αρμόδιες Ειδικές Επιτροπές του ν. 2790/2000 (ΦΕΚ 24 Α'),

όπως ισχύει, προκειμένου να εξετασθούν σύμφωνα με την προβλεπόμενη από τον ανωτέρω νόμο διαδικασία. Οι χορηγηθείσες στα άτομα της κατηγορίας αυτής βεβαιώσεις του άρθρου 24 του ν. 3013/2002 (ΦΕΚ 102 Α') επέχουν θέση των αντιστοίχων του άρθρου 76 παρ. 6 του ν. 2910/2001 (ΦΕΚ 91 Α')».

Επίσης, με την παράγραφο 2 του άρθρου 46 του ν. 4508/2017 (Α' 200) ορίστηκε ότι: «Ρύθμιση θεμάτων παλιννοστούντων ομογενών. 1. 2. Οι ενισχύσεις στο πλαίσιο του προγράμματος στεγαστικής αποκατάστασης του άρθρου 3 του ν. 2790/2000 που έχουν χορηγηθεί σε παλιννοστούντες ομογενείς, των οποίων η ιθαγένεια έχει ανακληθεί, δεν αναζητούνται, εφόσον εντός εξαμήνου από τη δημοσίευση του παρόντος υποβάλλουν εκ νέου αίτηση για την απόκτηση ελληνικής ιθαγένειας, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 2790/2000 και υπό την προϋπόθεση ότι η εν λόγω αίτησή τους θα γίνει δεκτή και θα αποκτήσουν εκ νέου την ελληνική ιθαγένεια. Κατά την εξέταση της ως άνω αίτησής τους, δεν λαμβάνει χώρα η διαδικασία της συνέντευξης των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου 1 του ν. 2790/2000. Τυχόν εκκρεμείς διαδικασίες απέλασης των ως άνω παλιννοστούντων ομογενών λόγω της ανάκλησης της ιθαγένειάς τους αναστέλλονται μέχρι την έκδοση απόφασης επί της ανωτέρω αίτησής τους».

5. Με τις περιπτώσεις α και β της παραγράφου 1 του άρθρου 39 του ΜΕΡΟΥΣ ΔΕΥΤΕΡΟΥ «ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ ΙΘΑΓΕΝΕΙΑΣ» του ν. 4604/2019 «..... - Ρυθμίσεις για την απονομή Ιθαγένειας - - Λοιπές διατάξεις» (Α' 50/26-03-2019) αντικαταστάθηκαν οι παράγραφοι 1, 2, 3 και 4 του άρθρου 15 του ΚΕΙ και με την περίπτωση δ της ίδιας παραγράφου και άρθρου του πιο πάνω ν. 4604/2019 προστέθηκε παράγραφος 6 στο πιο πάνω άρθρο 15 του ΚΕΙ ως ακολούθως: «1. Ομογενείς που προέρχονται από χώρες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης και κατοικούν σε αυτές μπορούν να αποκτήσουν την ελληνική ιθαγένεια, εφόσον είναι ενήλικοι και δεν μπορεί να διαπιστωθεί η ελληνική τους ιθαγένεια βάσει των συνθηκών Άγκυρας και Λωζάννης, ακολουθώντας την προβλεπόμενη από το άρθρο 10 διαδικασία. 2. Ομογενείς από χώρες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης που έχουν εισέλθει νόμιμα στην Ελλάδα και διαμένουν σε αυτή, εφόσον είναι ενήλικοι και δεν μπορεί να διαπιστωθεί η ελληνική τους ιθαγένεια βάσει των συνθηκών Άγκυρας και Λωζάννης, μπορούν να αποκτήσουν την ελληνική ιθαγένεια με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών. Η σχετική αίτηση υποβάλλεται στην Περιφερειακή Διεύθυνση Ιθαγένειας του τόπου διαμονής τους. Μαζί με την αίτηση προσκομίζεται οποιοδήποτε στοιχείο μπορεί να συνεκτιμηθεί για τη διαπίστωση της ιδιότητάς τους ως ομογενών. Στο πρόσωπο του αιτούντος πρέπει να συντρέχουν οι προϋποθέσεις των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 1 του άρθρου 5 και ο αιτών να μην τελεί υπό απέλαση. Η αίτηση εξετάζεται από την αρμόδια Επιτροπή Πολιτογράφησης, η οποία γνωμοδοτεί για: α) την ιδιότητα του αιτούντος ως

ομογενούς, β) τη συνδρομή στο πρόσωπο του αιτούντος των προϋποθέσεων της παραγράφου 3. 3. Οι ουσιαστικές προϋποθέσεις πολιτογράφησης που πρέπει να συντρέχουν στο πρόσωπο των αιτούντων ομογενών από χώρες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών. Με την ίδια απόφαση ορίζονται και τα δικαιολογητικά που πρέπει να συνοδεύουν τις αιτήσεις που υποβάλλονται. 4. Τα άρθρα 9 και 11 εφαρμόζονται και για την πολιτογράφηση του παρόντος άρθρου. 5. 6. Κάθε γενική ή ειδική διάταξη που αντίκειται στις διατάξεις του παρόντος ή ρυθμίζει διαφορετικά το ίδιο θέμα καταργείται» και στις επόμενες παραγράφους 2 και 3 του πιο πάνω άρθρου 39 του ν. 4604/2019 ορίστηκε ότι: «2. Εκκρεμείς, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, αιτήσεις κτήσης ελληνικής ιθαγένειας ομογενών της πρώην Σοβιετικής Ένωσης που έχουν υποβληθεί στις αρμόδιες ελληνικές προξενικές αρχές των διαδόχων της Σοβιετικής Ένωσης κρατών και δεν έχουν διαβιβαστεί στις αποκεντρωμένες διοικήσεις ή έχουν διαβιβαστεί στις αποκεντρωμένες διοικήσεις αλλά δεν έχει γνωμοδοτήσει η ειδική επιτροπή της παραγράφου 3 του άρθρου 15 του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας, ο οποίος κυρώθηκε με τον ν. 3284/2004, όπως ίσχυε πριν την τροποποίησή της με την παράγραφο 1 του παρόντος, παραπέμπονται στην Κεντρική Διεύθυνση Ιθαγένειας του Υπουργείου Εσωτερικών και εξετάζονται από τον Υπουργό Εσωτερικών, χωρίς να ζητηθεί δήλωση πολιτογράφησης. 3. Για εκκρεμείς, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, αιτήσεις κτήσης ελληνικής ιθαγένειας ομογενών της πρώην Σοβιετικής Ένωσης για τις οποίες έχει γνωμοδοτήσει η ειδική επιτροπή της παραγράφου 3 του άρθρου 15 του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας, ο οποίος κυρώθηκε με τον ν. 3284/2004, όπως ίσχυε πριν την τροποποίησή της με την παράγραφο 1 του παρόντος, και εκκρεμεί η έκδοση απόφασης, η απόφαση εκδίδεται από τον Περιφερειακό Διευθυντή Ιθαγένειας».

Εξάλλου, στο άρθρο 49 του ιδίου πιο πάνω ν. 4604/2019 ορίστηκε ότι: «Οι διατάξεις του Μέρους Δεύτερου εφαρμόζονται από την έναρξη ισχύος του παρόντος, εκτός από τις διατάξεις των άρθρων 32, 33 παράγραφος 3 και 39 που ισχύουν από τις 31.5.2019. Εκκρεμείς αιτήσεις πολιτογράφησης κατά την έναρξη ισχύος των διατάξεων αυτών εξετάζονται σύμφωνα με το περιεχόμενο του παρόντος, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις».

Με την παράγραφο 2 του άρθρου 36 του ν. Ν. 4674/2020 (Α' 53/11-03-2020 αντικαταστάθηκε το τέταρτο εδάφιο της πιο πάνω παραγράφου 2 του άρθρου 15 του ΚΕΙ ως εξής: «Στο πρόσωπο του αιτούντος πρέπει να συντρέχουν οι προϋποθέσεις των περιπτώσεων α', β' και γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 5 του παρόντος νόμου», με την παράγραφο 3 του ιδίου άρθρου και νόμου προστέθηκε στο τέλος της παραγράφου 2 του άρθρου 15 του ΚΕΙ το ακόλουθο εδάφιο: «Η διαδικασία της παραγράφου 6 του άρθρου 7 του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας

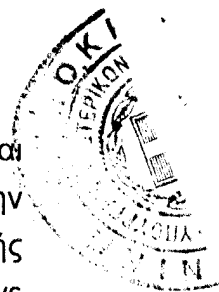
όπως ισχύει, εφαρμόζεται αναλογικά και για τις αιτήσεις του παρόντος άρθρου» και με την παράγραφο 4 του ιδίου, επίσης, άρθρου και νόμου αντικαταστάθηκε το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 15 του ΚΕΙ ως εξής: «Με την ίδια απόφαση ορίζονται τα δικαιολογητικά, καθώς και το ύψος του παραβόλου που πρέπει να συνοδεύουν τις αιτήσεις που υποβάλλονται».

Κατ' εξουσιοδότηση της παραγράφου 3 του άρθρου 15 του ΚΕΙ εκδόθηκε, αρχικά, η με αριθμό 2019/0011294/04-06-2019 απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών (Β' 2104/05-06-2019), στην οποία προβλεπόταν ότι: «Οι αιτούντες την κτήση της ελληνικής ιθαγένειας ομογενείς από χώρες της πρώην σοβιετικής Ένωσης, οι οποίοι είναι κάτοικοι ημεδαπής, οφείλουν να υποβάλουν, πέραν των ανωτέρω δικαιολογητικών, επιπλέον: αποδεικτικά έγγραφα νόμιμης εισόδου στη χώρα πριν την 26.3.2019 τίτλο νόμιμης διαμονής σε ισχύ, εφόσον υφίσταται» και, στη συνέχεια, μετά την επελθούσα τροποποίηση με την παραγράφου 4 του άρθρου 36 του ν. Ν. 4674/2020, η με αριθμό 2020/26863/30-04-2020 απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών (Β' 1761/08-05-2020), με την οποία καταργήθηκε η πρώτη πιο πάνω απόφαση (άρθρο 3) και στο άρθρο 2 ορίστηκε ότι: «Απαιτούμενα δικαιολογητικά. 1. 2. Οι αιτούντες την κτήση της ελληνικής ιθαγένειας, ομογενείς από χώρες της πρώην σοβιετικής Ένωσης, οι οποίοι είναι κάτοικοι ημεδαπής, οφείλουν να υποβάλλουν, επιπλέον των ανωτέρων δικαιολογητικών, και τα ακόλουθα: α) αποδεικτικά έγγραφα νόμιμης εισόδου στην χώρα πριν την 31.05.2019, β) τίτλο νόμιμης διαμονής σε ισχύ, γ)».

Ερμηνεία και εφαρμογή των διατάξεων.

Από τις προαναφερόμενες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς, αλλά και σε συνδυασμό μεταξύ τους, ενόψει και του όλου νομικού πλαισίου εντός του οποίου εντάσσονται, του σκοπού που εξυπηρετούν και των πραγματικών περιστατικών που τέθηκαν υπόψη με το υποβληθέν ερώτημα από την ερωτώσα υπηρεσία, συνάγονται τα ακόλουθα:

6. Με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 2790/2000 (Α' 24) θεσπίσθηκε ειδική διαδικασία για την κτήση της ελληνικής ιθαγένειας (πολιτογράφηση) από ομογενείς που προέρχονται από τις χώρες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης και δεν μπορεί να διαπιστωθεί η ελληνική τους ιθαγένεια βάσει των Συνθηκών Άγκυρας και Λωζάννης. Ο νόμος προέβλεπε αρχικά ως προϋπόθεση για την κτήση της ιθαγένειας τη διαπίστωση της «ελληνικής καταγωγής» του αιτούντα και, εν συνεχεία, μετά την τροποποίηση των παραγράφων 2 έως 4 του πιο πάνω άρθρου 1 με το άρθρο 76 παρ. 1-5 του ν. 2910/2001 (Α' 91), τη διαπίστωση της ιδιότητας του ενδιαφερομένου ως ομογενούς, στοιχεία της οποίας αποτελούν τόσο η ελληνική του καταγωγή (πατέρας ή μητέρα ή απώτεροι πρόγονοι Έλληνες), όσο και η ελληνική εθνική

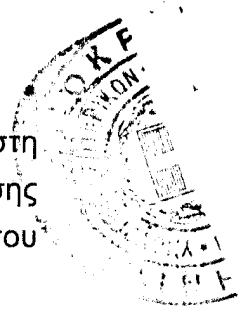
συνείδηση που συνάγεται από την εν γένει συμπεριφορά και τα λοιπά στοιχεία και χαρακτηριστικά της προσωπικότητάς του. Ως αρμόδιο όργανο που εξέδιδε την απόφαση πολιτογράφησης οριζόταν ο Γενικός Γραμματέας της οικίας κρατικής Περιφέρειας (ήδη Αποκεντρωμένης Διοίκησης), στην περιφέρεια της οποίας διέμενε ο ενδιαφερόμενος ή επιθυμούσε να εγκατασταθεί, εφόσον κατοικούσε στο εξωτερικό, μετά την τήρηση ειδικής διοικητικής διαδικασίας, κατά την οποία επί της ιδιότητας του ενδιαφερομένου ως ομογενούς γνωμοδοτούσαν Ειδικές Επιτροπές, μετά από συνέντευξη του ενδιαφερόμενου και συνεκτίμηση των τυχόν υπ' αυτού προσκομιζομένων στοιχείων (ΣτΕ 1068-67/2015, σκέψεις 6^η και 7^η αντίστοιχα, 318/2014, σκέψη 6^η, 2624/2011, σκέψη 4^η, 2497/2011, σκέψη 4^η, 1121/2011, σκέψη 4^η, 375/2011, σκέψη 4^η).

Στην ειδική αυτή διαδικασία πολιτογράφησης με τις πιο πάνω διατάξεις υπήχθησαν οι ομογενείς από χώρες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης που κατοικούσαν σ' αυτές, επί της ομογενειακής ιδιότητας των οποίων γνωμοδοτούσε, κατ' αρχήν, μετά από συνέντευξη ενώπιον της, Τριμελής Επιτροπή που είχε συγκροτηθεί προς τούτο στην οικεία ελληνική προξενική αρχή του τόπου κατοικίας του ενδιαφερόμενου και στην οποία υποβαλλόταν η σχετική αίτηση πολιτογράφησης και, στη συνέχεια, μετά τη διαβίβαση στην οικεία κρατική περιφέρεια (ήδη Αποκεντρωμένη Διοίκηση) της αιτήσεως, με τα συνοδεύοντα αυτήν δικαιολογητικά και τη γνώμη της προξενικής αρχής, οι Ειδικές Επιτροπές της παραγράφου 4 του άρθρου 1 του ν. 2790/2000, χωρίς να απαιτείται και συνέντευξη του ενδιαφερόμενου, στην περίπτωση που αυτή είχε ήδη πραγματοποιηθεί ενώπιον της Επιτροπής της οικείας προξενικής αρχής. Η ίδια ειδική διαδικασία πολιτογράφησης για την κατηγορία αυτή ομογενών που κατοικούσαν σε χώρες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης εισήχθη και μετά την έναρξη ισχύος του ΚΕΙ (ν. 3284/2004) με το άρθρο 15 αυτού. Σε διαφοροποίηση με τα πιο πάνω, η διαδικασία πολιτογράφησης των λοιπών ομογενών που διέμεναν στο εξωτερικό ρυθμίστηκε με το άρθρο 10 του ΚΕΙ, με αρμόδιο όργανο για έκδοση της απόφασης πολιτογράφησης τον Υπουργό Εσωτερικών, ενώ για την ομογενειακή ιδιότητα του αιτούντα αποφαινεται ο έλληνας πρόξενος του τόπου κατοικίας του με τη σύνταξη σχετικής περί τούτου εκθέσεως, κατόπιν συνεντεύξεως του ενδιαφερομένου, προς τον οποίο (πρόξeno) υποβάλλεται και η αίτηση συνοδευόμενη από σχετική περί τούτου δήλωση πολιτογράφησης, παρουσία δύο μαρτύρων.

Εξάλλου και για τους ομογενείς της κατηγορίας αυτής που είχαν αφιχθεί στην Ελλάδα με θεώρηση εισόδου μέχρι την έναρξη ισχύος του ν. 2910/2001 (02-05-2001) και εξακολουθούσαν να διαμένουν στην Ελλάδα (76 παρ. 6 ν. 2910/2001) ίσχυσε παρόμοια ειδική διαδικασία πολιτογράφησης, με γνωμοδότηση της οικίας Ειδικής Επιτροπής της παραγράφου 4 του άρθρου 1 του ν. 2790/2000 ως προς την

ομογενειακή τους ιδιότητα, μετά από συνέντευξη ενώπιον της. Η ρύθμιση αυτή διατηρήθηκε και μετά την έναρξη ισχύος του ΚΕΙ (ν. 3284/2004) με το άρθρο 35 περίπτωση γ' του κώδικα αυτού, ενώ στην ίδια πιο πάνω διαδικασία πολιτογράφησης της παραγράφου 6 του άρθρου 76 του ν. 2910/2001, υπήχθησαν, α) ομογενείς, που διέμεναν στην Ελλάδα με ένδειξη θεώρησης εισόδου «παλιννόστηση», ανεξάρτητα από το χρόνο άφιξής τους και λήξεως ισχύος της θεώρησης εισόδου ή του διαβατηρίου τους, εφόσον μέχρι την 01-05-2002 δεν είχε εκδοθεί απόφαση που να διαπιστώνει την ελληνική τους ιθαγένεια ως παλιννοστούντων με τις προϊσχύσασες περί τούτου διατάξεις (άρθρα 6 και 7 του ν. 2130/1993 – Α' 62 που ήδη είχαν καταργηθεί με την παράγραφο 19 του άρθρου 1 του ν. 2790/2000), β) οι γονείς και τα τέκνα όσων ομογενών εκ της κατηγορίας αυτής είχαν αποκτήσει ελληνική ιθαγένεια ή ειδικό δελτίο ταυτότητας ομογενούς, είτε με τις προϊσχύσασες διατάξεις περί παλιννοστούντων ομογενών (άρθρα 6 και 7 του ν. 2130/1993 - Α' 62), είτε με τις ισχύουσες διατάξεις (άρθρο 1 ν. 2790/2000 και 76 παρ. 6 ν. 2910/2001), ασχέτως του χρόνου που αφίχθηκαν στην Ελλάδα (άρθρο 41 παρ. 5 ν. 3731/2008), γ) τα αιτήματα για απονομή της ελληνικής ιθαγένειας από γέννηση από ομογενείς της κατηγορίας αυτής που είχαν υποβληθεί μέχρι 31-05-2006 στις κρατικές περιφέρειες ή τις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις και παραπέμφθηκαν στις Ειδικές Επιτροπές της παραγράφου 3 του άρθρου 15 του ΚΕΙ (πρώην παραγράφου 4 του άρθρου 1 του ν. 2790/2000) με την παράγραφο 6 του άρθρου 18 του ν. 3491/2006.

Στην ειδική αυτή διαδικασία πολιτογράφησης του άρθρου 1 του ν. 2790/2000, χωρίς τη διαδικασία συνέντευξης, υπήχθησαν και οι αιτήσεις που υποβλήθηκαν κατά την παράγραφο 2 του άρθρου 46 ν. 4508/2017, ήτοι εντός εξαμήνου από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού (22-12-2017) και οι οποίες (αιτήσεις) αφορούσαν ομογενείς παλιννοστούντες από χώρες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης που είχαν λάβει ενισχύσεις στο πλαίσιο στεγαστικής αποκατάστασης του άρθρου 3 του ν. 2790/2000 και των οποίων η χορηγηθείσα ιθαγένεια ανακλήθηκε λόγω αντικανονικότητας υποβληθέντων δικαιολογητικών από τα οποία τεκμηριωνόταν η ελληνική τους καταγωγή, εφόσον η τελευταία (ελληνική καταγωγή) μπορούσε να τεκμηριωθεί σε νεότερα έγκυρα έγγραφα και στοιχεία που συνόδευαν το νέο αίτημα πολιτογράφησης. Κατά την εκδοθείσα από την ερωτώσα υπηρεσία με αριθμό πρωτοκόλλου Φ.79174/2987/28-02-2018 διευκρινιστική εγκύκλιο ως προς την εφαρμογή των διατάξεων αυτών, που υπογράφεται από τον Ειδικό Τομεακό Γραμματέα Ιθαγένειας, η απόφαση πολιτογράφησης επί των αιτήσεων που υποβλήθηκαν κατά εφαρμογή των πιο πάνω διατάξεων εκδιδόταν χωρίς προηγούμενη Γνωμοδότηση των Ειδικών Επιτροπών της προϊσχύσασας παραγράφου 3 του άρθρου 15 του ΚΕΙ ως προς την ομογενειακή ιδιότητα των

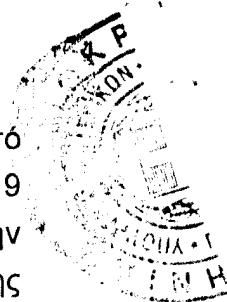
αιτούντων. Η ερμηνευτική δε αυτή προσέγγιση προφανώς στηρίχθηκε στη διατύπωση του νόμου ότι κατά την εξέταση των εν λόγω αιτήσεων πολιτογράφησης δεν λαμβάνει χώρα η συνέντευξη που προβλεπόταν στις παραγράφους 2 και 3 του ν. 2790/2000.

7. Με τις διατάξεις του δευτέρου μέρους ν. 4604/2019 (άρθρα 31 έως 49) εισήχθησαν ρυθμίσεις στο ισχύον δίκαιο ιθαγένειας ως προς την πολιτογράφηση, με σκοπό την ελαχιστοποίηση των υφιστάμενων δυσλειτουργιών, τη διασφάλιση ομογενοποιημένης, ενιαίας και διαφανούς διαδικασίας και την επιτάχυνση των σχετικών διαδικασιών που θα προέκυπτε από τη μείωση του αριθμού των διοικητικών και δικαστικών προσφυγών αναφορικά με την κτήση ιθαγένειας. Προς υλοποίηση του σκοπού αυτού είχε ήδη πραγματοποιηθεί, ως πρώτο στάδιο, η σύσταση Γενικής Γραμματείας Ιθαγένειας και η υπαγωγή με το άρθρο 248 του ν. 4555/2018 των Διευθύνσεων Αστικής και Δημοτικής Κατάστασης με τις αρμοδιότητές τους - πλην εκείνων που αφορούσαν τα μητρώα αρρένων και την κοινωνική ένταξη - από τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις στο Υπουργείο Εσωτερικών (βλ. γενικό μέρος αιτιολογικής έκθεσης του νόμου αυτού ως προς τις ρυθμίσεις για θέματα ιθαγένειας του δευτέρου μέρους). Ειδικότερα, με τις ρυθμίσεις του άρθρου 39, οι οποίες άρχισαν να ισχύουν από 31-05-2019 κατά το άρθρο 49 του νόμου αυτού, ρυθμίστηκε εκ νέου η διαδικασία πολιτογράφησης της πιο πάνω κατηγορίας ομογενών από χώρες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης. Με τις ρυθμίσεις αυτές, οι ομογενείς της κατηγορίας αυτής που εξακολουθούν να κατοικούν σε χώρες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης υπήχθησαν στις διατάξεις του άρθρου 10 του ΚΕΙ περί πολιτογράφησης ομογενών εξωτερικού. Για όσους δε αυτών είχαν εισέλθει νόμιμα και διέμεναν στην ελληνική επικράτεια, ανεξάρτητα από το χρόνο αφίξεώς τους και του τύπου θεώρησης εισόδου, για την πολιτογράφησή τους, πλέον της ομογενειακής τους ιδιότητας, ως προς την οποία γνωμοδοτούν οι κατά τόπους Επιτροπές Πολιτογράφησης, απαιτείται να συντρέχουν στο πρόσωπό τους και ουσιαστικές προϋποθέσεις πολιτογράφησης που καθορίζονται με υπουργική απόφαση και για τη συνδρομή των οποίων (ουσιαστικών προϋποθέσεων) γνωμοδοτούν, επίσης, οι Επιτροπές Πολιτογράφησης, όπως ίσχυε και για τους λοιπούς αλλοδαπούς κατά το άρθρο 5 του ΚΕΙ. Και για τις δύο κατηγορίες των εν λόγω ομογενών (κατοίκους χωρών της πρώην Σοβιετικής Ένωσης και διαμένοντες στην Ελλάδα) αρμόδιο όργανο για την έκδοση της απόφασης πολιτογράφησης κατέστη πλέον ο Υπουργός Εσωτερικών, όπως και στις λοιπές περιπτώσεις πολιτογράφησης αλλοδαπών κατά το άρθρο 5 του ΚΕΙ. Οι με τις διατάξεις αυτές επελθούσες τροποποιήσεις στη διαδικασία πολιτογράφησης ομογενών από χώρες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης κρίθηκαν επιβεβλημένες λόγω του ότι είχε ήδη εξαντληθεί η ρυθμιστική αναγκαιότητα των παλαιών διατάξεων, τόσο για διάκριση

της διαδικασίας πολιτογράφησης ανάλογα με το χρόνο άφιξης στην Ελλάδα των ομογενών της κατηγορίας αυτής, όσο και για την άσκηση της γνωμοδοτικής αρμοδιότητας ως προς την ομογενειακή τους ιδιότητα από τις Ειδικές Επιτροπές στις κατά τόπους προξενικές αρχές και στο εσωτερικό της χώρας. Ενώ, με τις τροποποιήσεις αυτές επιδιώχθηκε να επιλυθεί το πρόβλημα των πολυετών καθυστερήσεων στην εξέταση των αιτημάτων πολιτογράφησης, να εξαλειφθούν οι διαπιστωμένες αποκλίσεις ως προς την αποδοχή ή μη των αιτήσεων, εξαιτίας του ότι οι κρίσεις περί ελληνικής καταγωγής, ομογενειακής ιδιότητας και ένταξης στην ελληνική κοινωνία των αιτούντων συχνά αποτιμούνταν με μη ενιαίο τρόπο και ήταν, σε ορισμένες περιπτώσεις, ανεπαρκώς αιτιολογημένες. Εξάλλου, με τις διατάξεις του άρθρου αυτού εισήχθησαν και ειδικές μεταβατικές ρυθμίσεις για τις αιτήσεις πολιτογράφησης της κατηγορίας αυτής που ήταν εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, με κριτήριο τη ήδη ισχύουσα ρύθμιση του άρθρου 248 του ν. 4555/2018, αλλά και τη γενική μεταβατική ρύθμιση του δεύτερου εδαφίου του άρθρου 49 του νόμου αυτού για τις εκκρεμείς αιτήσεις πολιτογράφησης κατά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού (βλ. αιτιολογική έκθεση του νόμου αυτού ως προς τις ρυθμίσεις πολιτογράφησης ομογενών από χώρες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης, σελίδες 10^η, 12^η και 13^η).

8. Εξάλλου, όπως και νομολογιακά έχει κριθεί (ΣτΕ 2403/2019, σκέψη 11^η, 532/2008, σκέψη 5^η, 3606/2007, 1/2006 7μελής, 4364/2005, σκέψη 6^η, 1944/2001, 3662/2000, ΝΣΚ 300/2011, 202/2008, 380/2014), κατά γενική αρχή του διοικητικού δικαίου, η νομιμότητα της διοικητικής πράξης, εφόσον δεν ορίζεται ή δεν συνάγεται άλλο από το νόμο, κρίνεται σύμφωνα με το νομικό καθεστώς που ισχύει κατά τον χρόνο έκδοσης αυτής, ανεξαρτήτως του καθεστώτος που ίσχυε κατά τον χρόνο υποβολής από τον ενδιαφερόμενο της σχετικής αιτήσεως του ή του καθεστώτος που ίσχυε κατά τη διοικητική διαδικασία που προηγείται της εκδόσεως της πράξεως, όπως όταν προβλέπεται από το νόμο για την έκδοση της πράξης προηγούμενη γνώμη (απλή ή σύμφωνη) ή πρόταση άλλου οργάνου, στο οποίο πρέπει να παραπεμφθεί η υπόθεση ή πρέπει τούτο εκ του νόμου να ενεργήσει εντός συγκεκριμένης προθεσμίας. Κάμψη της αρχής αυτής μπορεί να θεσπισθεί μόνο με ειδική μεταβατική διάταξη, η οποία θα περιλαμβάνεται στη νέα ρύθμιση και η οποία θα ορίζει ότι οι ήδη υποβληθείσες αιτήσεις υπάγονται στο παλαιό καθεστώς, δηλαδή αυτό που ίσχυε κατά τον χρόνο της υποβολής τους ή εκείνο που ίσχυε σε συγκεκριμένο σημείο της διοικητικής διαδικασίας που προηγείται κατά νόμο της εκδόσεως της διοικητικής πράξεως.

9. Το εφαρμοστέο δε δίκαιο επί αιτήσεων πολιτογράφησης ομογενών από χώρες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης που είχαν υποβληθεί με τις προϊσχύσασες διατάξεις και ήταν εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος των διατάξεων του άρθρου 39 του ν.

4604/2019 και η διοικητική διαδικασία εξετάσεώς τους ρυθμίζεται, ειδικά μεν, από τις διατάξεις των παραγράφων 2 και 3 του πιο πάνω άρθρου 39 του ν. 4604/2019 και γενικά από το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 49 του ίδιου νόμου. Με την παράγραφο 3 του άρθρου 39 ορίστηκε ότι εκκρεμείς αιτήσεις πολιτογράφησης της κατηγορίας αυτής ομογενών από χώρες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης, για τις οποίες, κατά την έναρξη ισχύος των σχετικών περί τούτου διατάξεων του νόμου αυτού (31-05-2019, κατά το πρώτο εδάφιο του άρθρου 49), η σχετική διαδικασία πολιτογράφησης είχε εξελιχθεί μέχρι και το στάδιο έκδοσης της απαιτούμενης γνωμοδότησης της οικείας Ειδικής Επιτροπής για την ομογενειακή ιδιότητα των αιτούντων και, επομένως, για την ολοκλήρωσή της υπολειπόταν μόνον η έκδοση της απόφασης πολιτογράφησης, η σχετική διαδικασία, στις περιπτώσεις αυτές, θα ολοκληρώνεται με την έκδοση της σχετικής απόφασης από τον Περιφερειακό Διευθυντή, η οποία προφανώς θα εδράζεται στις προϊσχύσασες διατάξεις, κατ' εφαρμογή των οποίων εξελίχθηκε η διαδικασία μέχρι και την έκδοση της σχετικής γνωμοδότησης της Ειδικής Επιτροπής της παραγράφου 3 του άρθρου 13 του ΚΕΙ (άρθρο 76 παρ. 6 του ν. 2910/2001 για τους διαμένοντες στην Ελλάδα και 15 του ΚΕΙ για τους κατοίκους χωρών της πρώην Σοβιετικής Ένωσης, όπως το τελευταίο αυτό άρθρο ίσχυσε πριν το ν. 4604/2019). Κάθε άλλη περίπτωση εκκρεμούς αιτήσεως της κατηγορίας αυτής ομογενών, εφόσον δεν εμπίπτει στην πιο πάνω ειδική ρύθμιση της παραγράφου 3 του άρθρου 39, υπάγεται στη γενική μεταβατική διάταξη του δεύτερου εδαφίου του άρθρου 49 του πιο πάνω ν. 4604/2019 και θα κριθεί με τις ήδη ισχύουσες διατάξεις του ΚΕΙ, όπως αυτές διαμορφώθηκαν με τις διατάξεις του Μέρους Δευτέρου του τελευταίου αυτού νόμου. Η πιο πάνω ερμηνευτική προσέγγιση ενισχύεται και από τη ρύθμιση της παραγράφου 2 του άρθρου 39 του ν. 4604/2019 ως προς τις εκκρεμείς αιτήσεις που είχαν υποβληθεί από ομογενείς της κατηγορίας αυτής στις επιχώριες ελληνικές προξενικές αρχές του τόπου κατοικίας τους. Κατά την τελευταία αυτή ρύθμιση, εάν η διαδικασία πολιτογράφησης δεν έχει εξελιχθεί, κατά την έναρξη ισχύος των σχετικών διατάξεων του νόμου 4604/2019, μέχρι το στάδιο γνωμοδότησης της Ειδικής Επιτροπής της προϊσχύσασας παραγράφου 3 του άρθρου 15 του ΚΕΙ, οι εκκρεμείς αιτήσεις παραπέμπονται στην Κεντρική Διεύθυνση Ιθαγένειας του Υπουργείου Εξωτερικών για να κριθούν με τις ήδη ισχύουσες διατάξεις του άρθρου 10 του ΚΕΙ (πολιτογράφηση ομογενών που κατοικούν στο εξωτερικό), με τις οποίες κρίνονται και οι αιτήσεις που υποβάλλονται υπό την ισχύ των νέων διατάξεων κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 15 του ΚΕΙ, όπως τροποποιήθηκε με το ν. 4604/2019, με μόνη διαφοροποίηση ότι για τις αιτήσεις αυτές (εκκρεμείς) δεν απαιτείται και η δήλωση πολιτογράφησης της παραγράφου 1 του πιο πάνω άρθρου 10 του ΚΕΙ.

10. Κατ' ακολουθία των πιο πάνω, οι εκκρεμείς αιτήσεις πολιτογράφησης ομογενών από χώρες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης, οι οποίες είχαν υποβληθεί με τις διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 76 του ν. 2910/2001 και για τις οποίες δεν είχαν γνωμοδοτήσει, μέχρι την έναρξη ισχύος των διατάξεων του άρθρου 39 του ν. 4604/201, οι Ειδικές Επιτροπές της προϊσχύσασας παραγράφου 3 του άρθρου 15 του ΚΕΙ, θα εξετασθούν με τις ισχύουσες διατάξεις των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 15 του ΚΕΙ, κατ' εφαρμογή της γενικής διάταξης της παραγράφου 2 του άρθρου 46 του πιο πάνω ν. 4604/2019, εφόσον, κατά τα αμέσως πιο πάνω αναφερθέντα, οι αιτήσεις αυτές δεν εμπίπτουν στο ειδικό ρυθμιστικό πλαίσιο της παραγράφου 3 του άρθρου 39 του τελευταίου αυτού νόμου.

11. Αλλά και οι αιτήσεις πολιτογράφησης, που υποβλήθηκαν κατά τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 46 του ν. 4508/2017 και είναι εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος των διατάξεων του άρθρου 39 του ν. 4604/2019, θα εξετασθούν με τις ισχύουσες διατάξεις των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 15 του ΚΕΙ, κατ' εφαρμογή της γενικής διάταξης της παραγράφου 2 του άρθρου 46 του πιο πάνω ν. 4604/2019, εφόσον και αυτές δεν εμπίπτουν στο ειδικό ρυθμιστικό πλαίσιο της παραγράφου 3 του άρθρου 39 του τελευταίου αυτού νόμου. Το τελευταίο δε αυτό ισχύει, τόσο υπό την ερμηνευτική εκδοχή που υιοθέτησε για τις διατάξεις αυτές η ερωτώσα υπηρεσία στην με αριθμό πρωτοκόλλου Φ.79174/2987/28-02-2018 διευκρινιστική εγκύκλιο, ότι, δηλαδή, η απόφαση πολιτογράφησης επί των αιτήσεων αυτών εκδιδόταν χωρίς προηγούμενη Γνωμοδότηση των Ειδικών Επιτροπών της προϊσχύσασας παραγράφου 3 του άρθρου 15 του ΚΕΙ, όσο και υπό την αντίθετη ερμηνευτική εκδοχή, ότι, δηλαδή, και για τις αιτήσεις αυτές γνωμοδοτούσαν οι Ειδικές Επιτροπές ως προς την ομογενειακή ιδιότητα των αιτούντων, διαμορφώνοντας όμως τη γνώμη τους από τα νέα στοιχεία που υπέβαλλαν οι αιτούντες για την τεκμηρίωση της ελληνικής τους καταγωγής και όσα ήδη υπήρχαν στο σχετικό φάκελο της προηγηθείσας πολιτογράφησης, η οποία ανακλήθηκε, μεταξύ των οποίων (στοιχείων φακέλου) και η ήδη ληφθείσα συνέντευξη των αιτούντων κατά την ανακληθείσα διαδικασία πολιτογράφησης, ώστε να μην απαιτείται η εν νέου συνέντευξη αυτών, όπως ρητά διατυπώθηκε στη σχετική διάταξη. Τούτο δε, διότι και υπό τις δύο πιο πάνω ερμηνευτικές εκδοχές, εφόσον δεν έχει εκδοθεί επί των αιτήσεων αυτών γνωμοδότηση των Ειδικών Επιτροπών της προϊσχύσασας παραγράφου 3 του άρθρου 15 του ΚΕΙ μέχρι την έναρξη ισχύος των διατάξεων του άρθρου 39 του ν. 4604/201, οι αιτήσεις αυτές δεν εμπίπτουν στο ειδικό ρυθμιστικό πλαίσιο της παραγράφου 3 του τελευταίου αυτού άρθρου και θα εξετασθούν με τις νέες ρυθμίσεις κατ' εφαρμογή της γενικής διάταξης της παραγράφου 2 του άρθρου 46 του πιο πάνω ν. 4604/2019.

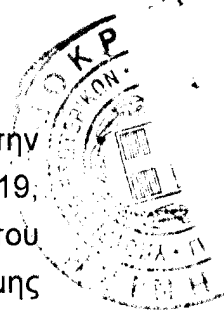
12. Με τις διατάξεις του εδαφίου γ' της παραγράφου 6 του άρθρου 76 του ν. 2910/2001 προβλέφθηκε για τους αιτούμενους πολιτογράφηση με την παράγραφο αυτή, αλλά και για τους αιτούμενους ομογενείς της κατηγορίας αυτής την έκδοση ΕΔΤΟ με τις διατάξεις της παραγράφου 11 του άρθρου 1 του ν. 2790/2000, η χορήγηση από τις κατά τις διατάξεις αυτές αρμόδιες υπηρεσίες προς κατάθεση των αιτήσεων βεβαίωσης (περί κατάθεσης του σχετικού αιτήματος) εξάμηνης διάρκειας, που είχε ισχύ άδειας διαμονής και εργασίας και ανανεωνόταν για ίσο χρόνο μέχρι την έκδοση της σχετικής επί του αιτήματος αποφάσεως, με την προϋπόθεση ότι οι αιτήσεις (πολιτογράφησης ή εκδόσεως ΕΔΤΟ) συνοδεύονταν από σημείωμα δακτυλοσκόπησης της αρμόδιας αστυνομικής αρχής. Σκοπός της διάταξης αυτής είναι η απόκτηση προσωρινού τίτλου εξάμηνης διάρκειας νόμιμης διαμονής και εργασίας στην ελληνική επικράτεια από τους ομογενείς που είχαν αφίχθει στην Ελλάδα από χώρες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης με θεώρηση εισόδου και αιτούνταν την πολιτογράφησή τους ή την έκδοση ΕΔΤΟ, χωρίς να κατέχουν τίτλο νόμιμης διαμονής σε ισχύ κατά το χρόνο υποβολής του αιτήματος και ο οποίος (προσωρινός τίτλος διαμονής-βεβαίωση) ανανεωνόταν με τίτλο ισόχρονης προσωρινής ισχύος μέχρι την έκδοση της αποφάσεως επί του σχετικού αιτήματος. Η αναγκαιότητα δε της ρύθμισης αυτής προέκυπτε από το ότι για την κατηγορία αυτή ομογενών η νόμιμη διαμονή στην Ελλάδα, κατά το χρόνο υποβολής του αιτήματος, δεν αποτελούσε τυπική προϋπόθεση της πολιτογράφησης ή της εκδόσεως ΕΔΤΟ και κατά λογική αναγκαιότητα ούτε τίτλος νόμιμης διαμονής σε ισχύ θα μπορούσε να αποτελέσει προβλεπόμενο δικαιολογητικό για την υποβολή του σχετικού αιτήματος (επί τούτου, 4864/8/8-γ/26-07-200 κ.υ.α. «Περιεχόμενο και διαδικασία χορήγησης Ειδικού Δελτίου Ταυτότητας σε ομογενείς χωρών τέως Ε.Σ.Σ.Δ.» - ΦΕΚ Β' 911 και εγκύκλιος 13 - πρωτ. Φ. 79174/17600/13-09-2009 - Υπουργείου Εσωτερικών - Τμήμα Καθορισμού Ιθαγένειας «Διευκρινίσεις αναφορικά με την κτήση της ελληνικής ιθαγένειας με βάση το ν. 2790/00, όπως ισχύει»). Η διατήρηση σε ισχύ της πιο πάνω ρύθμισης επιβεβαιώθηκε τόσο με το ν. 3386/2005 «Είσοδος, διαμονή και κοινωνική ένταξη υπηκόων τρίτων χωρών στην Ελληνική Επικράτεια» (Α' 212) (βλ. παράγραφο 6 των μεταβατικών ρυθμίσεων του άρθρου 91 του νόμου αυτού), όσο και με τον ισχύοντα ν. 4251/2014 «Κώδικας Μετανάστευσης και Κοινωνικής Ένταξης και λοιπές διατάξεις» (Α' 80) (βλ. παράγραφο 4 των μεταβατικών ρυθμίσεων του άρθρου 138 του νόμου αυτού), με τις διατάξεις των οποίων ρυθμίστηκαν, μεταξύ άλλων, και τα ζητήματα αδειοδότησης της διαμονής αλλοδαπών στην ελληνική επικράτεια.

13. Εξάλλου, σύμφωνα με το άρθρο 2 ΑΚ, που ορίζει ότι «ο νόμος διατηρεί την ισχύ του εφόσον άλλος κανόνας δικαίου δεν τον καταργήσει ρητά ή σιωπηρά», η κατάργηση παλαιότερου νόμου με νεότερο μπορεί να γίνεται ρητά, όταν ο νεότερος

νόμος προβλέπει με ρητή διάταξη την κατάργηση του παλαιότερου, ή σιωπηρά, όταν ο νεότερος νόμος ρυθμίζει το ίδιο θέμα κατά τρόπο αντίθετο και ασυμβίβαστο με εκείνον του παλαιού νόμου.

14. Με τις ρυθμίσεις που εισήχθησαν με τις διατάξεις της παραγράφου 1α του άρθρου 39 του ν. 4604/2019, πριν την τροποποίησή τους μ' αυτές της παραγράφου 2 του άρθρου 36 του ν. 4674/2020, τέθηκαν ως τυπικές προϋποθέσεις πολιτογράφησης των ομογενών της κατηγορίας αυτής οι προβλεπόμενες στις περιπτώσεις α (ο αιτών να είναι ενήλικας) και β (ο αιτών να μην έχει καταδικαστεί στα προβλεπόμενα στην περίπτωση αυτή αδικήματα) και, επί πλέον τούτων, ο αιτών να μην τελεί υπό απέλαση, χωρίς να απαιτείται ούτε η τυπική προϋπόθεση «της μη υπάρξεως εκκρεμότητας ως προς το καθεστώς νόμιμης παραμονής του αιτούντα στην ελληνική επικράτεια», ούτε αυτή της κατοχής τίτλου νόμιμης διαμονής σε ισχύ, όπως προέβλεπε το άρθρο 5 του ΚΕΙ (περιπτώσεις γ' και ε' της παραγράφου 1) για τους λοιπούς αλλοδαπούς-ομογενείς που διέμεναν στην Ελλάδα και ζητούσαν να πολιτογραφηθούν με το άρθρο αυτό. Επομένως και υπό την ισχύ των διατάξεων αυτών εξακολουθεί ο νομοθέτης να περιλαμβάνει στην ειδική αυτή διαδικασία πολιτογράφησης και όσους ομογενείς από χώρες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης έχουν αφιχθεί νόμιμα στην Ελλάδα με θεώρηση εισόδου και διαμένουν σ' αυτή, αλλά δεν κατέχουν κατά το χρόνο υποβολής του αιτήματος πολιτογράφησης τίτλο νόμιμης διαμονής σε ισχύ. Τούτο αποτυπώνεται και στην εκδοθείσα κατ' εξουσιοδότηση της παραγράφου 3 του άρθρου 15 του ΚΕΙ με αριθμό 2019/0011294/2019 υ.α., στην οποία προβλεπόταν ότι οι αιτούντες που κατοικούν στην Ελλάδα οφείλουν να υποβάλουν ως δικαιολογητικό που συνοδεύει την αίτηση πολιτογράφησης και τον τίτλο νόμιμης διαμονής που ίσχυε κατά το χρόνο υποβολής της αιτήσεως, αλλά μόνον στην περίπτωση που υφίστατο τέτοιος τίτλος στο όνομά τους. Η αναγκαιότητα, επομένως, του ρυθμιστικού πεδίου της διατάξεως του εδαφίου γ' της παραγράφου 6 του άρθρου 76 του ν. 2910/2001 εξακολούθησε να υπάρχει και υπό την ισχύ των διατάξεων του άρθρου 39 του ν. 4604/2019 στην προβλεφθείσα σ' αυτές ειδική διαδικασία πολιτογράφησης ομογενών από χώρες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης που κατοικούσαν στην Ελλάδα, τόσο ως προς την ανανέωση των βεβαιώσεων που είχαν χορηγηθεί σ' όσους είχαν υποβάλλει αίτηση με τις προϊσχύσασες διατάξεις (εκκρεμείς αιτήσεις), αλλά και για όσους υπέβαλαν το πρώτον αίτηση με τις πιο πάνω διατάξεις του άρθρου 39, εφόσον δεν κατείχαν τίτλο νόμιμης διαμονής σε ισχύ.

15. Ακολούθως, με τη διάταξη της παραγράφου 2 του άρθρου 36 του ν. 4674/2020, προβλέφθηκε το πρώτον ως τυπική προϋπόθεση πολιτογράφησης της κατηγορίας αυτής ομογενών που κατοικούν στην Ελλάδα κατά το άρθρο 15 ΚΕΙ και η περίπτωση γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 5 του ΚΕΙ, δηλαδή πέραν την τυπικής

προϋποθέσεως να μην τελεί ο αιτών υπό απέλαση, που ήδη προβλεπόταν στην έως τότε ισχύουσα διάταξη, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 39 του ν. 4604/2019, προστέθηκε και η τυπική προϋπόθεση να μην υφίσταται στο πρόσωπο του αιτούμενου την πολιτογράφηση εκκρεμότητα ως προς το καθεστώς της νόμιμης παραμονής του στην ελληνική επικράτεια. Στην εκδοθείσα δε κατ' εξουσιοδότηση της παραγράφου 3 του άρθρου 15 του ΚΕΙ, μετά την εν λόγω τροποποίηση, με αριθμό 2020/26863/30-04-2020 υ.α. προβλέπεται πλέον ως δικαιολογητικό που συνοδεύει την αίτηση πολιτογράφησης και τίτλος νόμιμης διαμονής σε ισχύ, σε αντίθεση με την προϊσχύσασα και ήδη καταργηθείσα υ.α. που το εν λόγω δικαιολογητικό συνόδευε προαιρετικά την αίτηση πολιτογράφησης εάν υφίστατο. Το πρώτον, επομένως, από την ισχύ του ν. 4674/2020 (11-03-2020), εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά στις διατάξεις αυτού ως προς την χρονική ισχύ της σχετικής ρύθμισης, η κατά τις διατάξεις του άρθρου 15 ΚΕΙ πολιτογράφηση ομογενών από χώρες της Σοβιετικής Ένωσης που κατοικούν στην Ελλάδα συνδέεται άρρηκτα με την κατοχή εκ μέρους του αιτούντα τίτλου νόμιμης διαμονής σε ισχύ και, ακολούθως, από το χρόνο αυτό η εξασφάλιση της διαμονής του αιτούμενου την πολιτογράφησή του κατά τις διατάξεις αυτές έπαυσε να εμπίπτει στο ρυθμιστικό πεδίο του εδαφίου γ' της παραγράφου 6 του άρθρου 76 του ν. 2910/2001. Πλην, όμως, εξακολουθούσε να εμπίπτει στο ρυθμιστικό πεδίο της διάταξης αυτής, τόσο η ανανέωση των βεβαιώσεων όσων είχαν υποβάλλει αίτημα πολιτογράφησης με τις προϊσχύσασες διατάξεις και η διαμονή τους ρυθμίστηκε με τη διάταξη αυτή (εκκρεμείς αιτήσεις), όσο και η ρύθμιση της διαμονής όσων υπέβαλλαν ή υποβάλλουν αίτημα εκδόσεως ΕΔΤΟ.

16. Η προσθήκη της παραγράφου 6 στο άρθρο 15 του ΚΕΙ, με την περίπτωση δ της παραγράφου 1 του άρθρου 39 του ν. 4604/2019, εκφράζει τη ρητή βούληση του νομοθέτη να καταργηθεί κάθε διάταξη νόμου που μέχρι την ισχύ των σχετικών διατάξεων της ίδιας παραγράφου (31-05-2019) ρύθμιζαν τα της διαδικασίας και των προϋποθέσεων πολιτογράφησης ομογενών από χώρες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης με τρόπο διαφορετικό. Πλην, όμως, στο ρυθμιστικό πλαίσιο των διατάξεων αυτών δεν περιλαμβάνονται διατάξεις που να ρυθμίζουν γενικά τα της διαμονής της κατηγορίας αυτής ομογενών στην ελληνική επικράτεια, αλλά ούτε διατάξεις που να ρυθμίζουν ειδικά τη νομιμοποίηση της διαμονής, όσων εξ αυτών δικαιούνται και υποβάλλουν αίτημα πολιτογράφησης με τις διατάξεις της παραγράφου 1α του άρθρου 39 του ν. 4604/2019, όπως ίσχυσαν πριν τον ν. 4674/2020 και δεν διέθεταν κατά την κατάθεση της αιτήσεως νόμιμο τίτλο διαμονής σε ισχύ, ώστε να θεωρηθεί ότι με την πιο πάνω διάταξη της παραγράφου 6 του άρθρου 15 του ΚΕΙ (άρθρο 39 παρ. 1 περ. δ' του ν. 4604/2019) καταργείται ρητά η διάταξη που είχε περιληφθεί στο εδάφιο γ' της παραγράφου 6 του άρθρου 76 του ν. 2910/2001 και

ρρυθμίζε με προσωρινό τίτλο εξάμηνης διάρκειας, που ανανεωνόταν για ισόποσο χρόνο μέχρι την έκδοση απόφασης επί του αιτήματος πολιτογράφησης, τη νόμιμη διαμονή και εργασία στην Ελλάδα των ομογενών της κατηγορίας αυτής που κατοικούσαν στην Ελλάδα και υπέβαλαν αίτημα πολιτογράφησης, για την περίπτωση που δεν κατείχαν τίτλο νόμιμης διαμονής κατά το χρόνο υποβολής του σχετικού αιτήματος. Εξάλλου, πέραν του ότι παρόμοια ρύθμιση εξακολουθεί να ισχύει και για τους ομογενείς που υποβάλλουν αίτημα διαπίστωσης της ελληνικής τους ιθαγένειας (δεύτερο εδάφιο άρθρου 24 ν. 3013/2002), ούτε έμμεση κατάργηση της πιο πάνω διατάξεως μπορεί να εξαχθεί από τις πιο πάνω ρυθμίσεις της παραγράφου 6 του άρθρου 15 του ΚΕΙ (άρθρο 39 παρ. 1 περ. δ' του ν. 4604/2019), εφόσον και με τη διαδικασία πολιτογράφησης που προβλέφθηκε από τις διατάξεις αυτές παρέμεινε αλώβητη η αναγκαιότητα της ρύθμισης του εδαφίου γ' της παραγράφου 6 του άρθρου 76 του ν. 2910/2001, όχι μόνον για την ανανέωση των βεβαιώσεων όσων είχαν υποβάλλει αίτημα πολιτογράφησης με τις προϊσχύσασες διατάξεις και η διαμονή τους ρυθμίστηκε με τη διάταξη αυτή (εκκρεμείς αιτήσεις) και για τη ρύθμιση της διαμονής όσων υπέβαλλαν ή υποβάλλουν αίτημα εκδόσεως ΕΔΤΟ, αλλά και για τη ρύθμιση της διαμονής όσων υπέβαλαν αίτημα πολιτογράφησης με τις διατάξεις της παραγράφου 1α του άρθρου 39, όπως ίσχυαν πριν την τροποποίησή τους με το ν. 4674/2020, εφόσον κατά το χρόνο υποβολής του αιτήματος δεν κατείχαν τίτλο νόμιμης διαμονής σε ισχύ. Κατά συνέπεια, και μετά την ισχύ των διατάξεων του άρθρου 39 του ν. 4604/2019, όπως αυτές ισχύουν και μετά την πρόσφατη τροποποίησή τους με το ν. 4674/2020, το εδάφιο γ' της παραγράφου 6 του άρθρου 76 του ν. 2910/2001 εξακολουθεί να ισχύει και ρυθμίζει, α) την ανανέωση των βεβαιώσεων όσων είχαν υποβάλλει αίτημα πολιτογράφησης με τις προϊσχύσασες του ν. 4604/2019 διατάξεις και η διαμονή τους ρυθμίστηκε με τη διάταξη αυτή (εκκρεμείς αιτήσεις), β) τη διαμονή όσων υπέβαλαν αίτημα πολιτογράφησης με τις διατάξεις της παραγράφου 1α του άρθρου 39, όπως ίσχυαν πριν την τροποποίησή τους με το ν. 4674/2020, εφόσον κατά το χρόνο υποβολής του αιτήματος δεν κατείχαν τίτλο νόμιμης διαμονής σε ισχύ και, τέλος, γ) τη διαμονή όσων υπέβαλλαν ή υποβάλλουν αίτημα εκδόσεως ΕΔΤΟ, ενώ, μετά την ισχύ του ν. 4674/2020, το ρυθμιστικό πεδίο της διάταξης αυτής κατέστη ανεφάρμοστο για τους αιτούμενους την πολιτογράφησή τους με το άρθρο 15 του ΚΕΙ.

17. Σύμφωνα με την πάγια νομολογία (ΣτΕ 15/2020, σκέψη 10^η, 1291/2018 σκέψη 12^η, 4313-10/2015 Ολομ, σκέψεις 14^η, 11^η, 11^η και 12^η αντίστοιχα 2618-15/2015, σκέψεις 10^η, 9^η, 9^η και 9^η αντίστοιχα, 1665/2013, σκέψη 5^η και 6^η, 419/2000, σκέψη 4^η, 2827/1980 Ολομ κ.α., ΝΣΚ44/2018, σκέψη 12η), κατά την έννοια των άρθρων 95 παρ. 4 και 5 του Συντάγματος και 50 του π.δ/τος 18/1989, η ακύρωση

διοικητικής πράξης από το Συμβούλιο της Επικρατείας ή άλλο διοικητικό δικαστήριο επαναφέρει την υπόθεση στο χρόνο έκδοσης της ακυρωθείσας πράξεως, η δε τυχόν εκδιδόμενη, σε συμμόρφωση προς την ακυρωτική απόφαση, νέα πράξη ανάγεται στον χρόνο εκείνο και διέπεται, κατ' αρχήν, από το τότε ισχύον νομικό και πραγματικό καθεστώς, λόγω της υποχρεώσεως της Διοικήσεως να σεβασθεί το δεδικασμένο που απορρέει από την ακυρωτική απόφαση και να συμμορφωθεί προς αυτήν. Εξάλλου, ναι μεν, από την υποχρέωση συμμόρφωσης της Διοίκησης προς τις ως άνω ακυρωτικές αποφάσεις, δεν κωλύεται η νομοθετική εξουσία να προβαίνει, με γενικές διατάξεις, σε νέες ρυθμίσεις που μεταβάλλουν το ισχύον νομοθετικό καθεστώς, πλην το νέο αυτό νομοθετικό καθεστώς καταλαμβάνει τις, λόγω ακυρωτικής αποφάσεως, εκκρεμείς ενώπιον της Διοικήσεως υποθέσεις, μόνον όταν το νεότερο νομοθέτημα έχει αναδρομική ισχύ ή προκύπτει από αυτό ότι ο νομοθέτης δεν ανέχεται εφεξής την εφαρμογή των παλαιών διατάξεων. Σε τέτοιες περιπτώσεις, εφαρμοστέο είναι το νομικό καθεστώς που ισχύει κατά τον χρόνο έκδοσης της νέας διοικητικής πράξης, εκείνης, δηλαδή, που εκδίδεται μετά την ακυρωτική απόφαση. Κατά μείζονα δε λόγο, τα προαναφερόμενα έχουν εφαρμογή, όταν το νεότερο νομοθετικό καθεστώς άρχισε να ισχύει πριν καν εκδοθεί η ακυρωτική απόφαση (ΣτΕ 4079/2015, 2615-2618/2015, 3167-3168/2014 Ολομ., 4470/2013, 4315/2005 κ.α.).

18. Κατά ακολουθία των όσων αναφέρονται στην πιο πάνω σκέψη, εφόσον με τις διατάξεις των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 39 και του δευτέρου εδαφίου του άρθρου 49 του ν. 4604/2019 ορίστηκε ότι οι εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος των σχετικών διατάξεων αιτήσεις πολιτογράφησης θα κριθούν με τις διατάξεις του τελευταίου αυτού νόμου, με εξαίρεση εκείνες επί των οποίων, κατά την έναρξη ισχύος των διατάξεων αυτών, είχαν εκδοθεί οι γνωμοδοτήσεις των οικείων Ειδικών Επιτροπών της προϊσχύσασας παραγράφου 3 του άρθρου 15 του ΚΕΙ περί της ομογενειακής ιδιότητας των αιτούντων, οι οποίες θα κριθούν με τις προϊσχύσασες διατάξεις, επί των αιτήσεων που εκκρεμούν προς κρίση στις αρμόδιες υπηρεσίες συνεπεία αναπομπής σ' αυτές των σχετικών υποθέσεων μετά την ακύρωση - με δικαστική απόφαση ή με απόφαση επί διοικητικής προσφυγής του άρθρου 8 του ν. 3200/1955 - απορριπτικών αποφάσεων αιτήματος πολιτογράφησης που είχε υποβληθεί και κριθεί κατ' εφαρμογή των διατάξεων που ίσχυαν πριν τις τροποποιήσεις του άρθρου 39 του ν. 4604/2019, με δεδομένο το ότι οι σχετικές αιτήσεις μετά την αναπομπή τους στη διοίκηση είναι εκκρεμείς κατά την παράγραφο 2 του άρθρου 39 και το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 49 του ν. 4604/2016, το σχετικό αίτημα πολιτογράφησης θα κριθεί με τις εισαχθείσες νέες, γενικού περιεχόμενου, ρυθμίσεις των περιπτώσεων α', β' και γ' της παραγράφου 1 και της παραγράφου 2 του άρθρου 39 του ν. 4604/2019. Μοναδική δε περίπτωση που θα τύχουν

εφαρμογής οι προϊσχύσασες του ν. 4604/2019 διατάξεις αποτελεί αυτή, κατά την οποία η πλημμέλεια, για την οποία ακυρώθηκε η απορριπτική του αιτήματος πολιτογράφησης απόφαση, αφορά αποκλειστικά την τελευταία αυτή απόφαση και δεν θίγει την προηγηθείσα αυτής διοικητική διαδικασία και, κατά συνέπεια, και την εκδοθείσα στα πλαίσια της διαδικασίας αυτής γνωμοδότηση της οικείας Ειδικής Επιτροπής της προϊσχύσασας παραγράφου 3 του άρθρου 15 του ΚΕΙ περί της ομογενειακής ιδιότητας του αιτούντος (λ.χ. ακύρωση απορριπτικής αποφάσεως συνεπεία μη νομίμου μεταβιβάσεως αρμοδιότητας ή δικαιώματος υπογραφής στο όργανο που υπογράφει την απόφαση πολιτογράφησης, ακύρωση της απορριπτικής αποφάσεως πολιτογράφησης ως ανατιολόγητης λόγω της προηγηθείσας θετικής γνωμοδότησης της Ειδικής Επιτροπής ως προς την ομογενειακή ιδιότητα του αιτουμένου την πολιτογράφηση, κλπ.), όπου η σχετική διαδικασία αναπομπής θα ολοκληρωθεί με έκδοση σχετικής αποφάσεως του οικείου Περιφερειακού Διευθυντή Ιθαγένειας, με βάση το νομοθετικό καθεστώς που ίσχυε κατά την έκδοση της ακυρωθείσας απορριπτικής του αιτήματος πολιτογράφησης αποφάσεως, κατ' εφαρμογή της μεταβατικής διατάξεως της παραγράφου 3 του άρθρου 39 του ν. 4604/2019.

Απάντηση.

19. Σύμφωνα με τα προεκτεθέντα, στα ερωτήματα που υποβλήθηκαν το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Ε') γνωμοδοτεί, ομόφωνα, ως εξής:

α) Οι εκκρεμείς αιτήσεις πολιτογράφησης ομογενών από χώρες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης, οι οποίες είχαν υποβληθεί με τις διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 76 του ν. 2910/2001 και για τις οποίες δεν είχαν γνωμοδοτήσει, μέχρι την έναρξη ισχύος των διατάξεων του άρθρου 39 του ν. 4604/201, οι Ειδικές Επιτροπές της προϊσχύσασας παραγράφου 3 του άρθρου 15 του ΚΕΙ, καθώς και οι εκκρεμείς αιτήσεις ομογενών της κατηγορίας αυτής που υποβλήθηκαν κατά τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 46 του ν. 4508/2017, θα εξετασθούν με τις ισχύουσες διατάξεις των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 15 του ΚΕΙ, κατ' εφαρμογή της γενικής διάταξης της παραγράφου 2 του άρθρου 49 του πιο πάνω ν. 4604/2019.

β) Μετά την ισχύ των διατάξεων του άρθρου 39 του ν. 4604/2019, όπως αυτές ισχύουν και μετά την πρόσφατη τροποποίησή τους με το ν. 4674/2020, το εδάφιο γ' της παραγράφου 6 του άρθρου 76 του ν. 2910/2001 εξακολουθεί να ισχύει και ρυθμίζει την ανανέωση των βεβαιώσεων όσων είχαν υποβάλλει αίτημα πολιτογράφησης με τις προϊσχύσασες του ν. 4604/2019 διατάξεις και η διαμονή τους ρυθμίστηκε με τη διάταξη αυτή (εκκρεμείς αιτήσεις), τη διαμονή όσων υπέβαλαν αίτημα πολιτογράφησης με τις διατάξεις της παραγράφου 1α του άρθρου

39, όπως ίσχυαν πριν την τροποποίησή τους με το ν. 4674/2020, εφόσον κατά το χρόνο υποβολής του αιτήματος δεν κατείχαν τίτλο νόμιμης διαμονής σε ισχύ, ενώ, μετά την ισχύ του ν. 4674/2020, το ρυθμιστικό πεδίο της διάταξης αυτής κατέστη ανεφάρμοστο για τους αιτούμενους την πολιτογράφησή τους με το άρθρο 15 του ΚΕΙ.

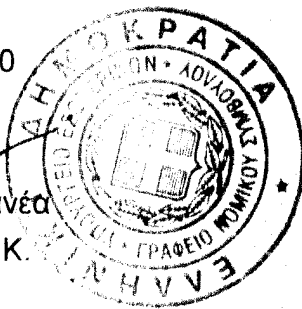
γ) Υποθέσεις πολιτογράφησης ομογενών από χώρες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης που εκκρεμούν προς κρίση στις αρμόδιες υπηρεσίες συνεπεία αναπομπής τους μετά την ακύρωση - με δικαστική απόφαση ή με απόφαση επί διοικητικής προσφυγής του άρθρου 8 του ν. 3200/1955 - απορριπτικών αποφάσεων αιτήματος πολιτογράφησης που είχε υποβληθεί και κριθεί κατ' εφαρμογή των διατάξεων που ίσχυαν πριν τις τροποποιήσεις του άρθρου 39 του ν. 4604/2019, θα κριθούν με τις ισχύουσες ρυθμίσεις των περιπτώσεων α', β' και γ' της παραγράφου 1 και της παραγράφου 2 του άρθρου 39 του ν. 4604/2019, πλην της περίπτωσης που η ακύρωση της απορριπτικής του αιτήματος πολιτογράφησης αποφάσεως ανάγεται αποκλειστικά σε πλημμέλεια της τελευταίας αυτής αποφάσεως και δεν θίγει την εκδοθείσα στα πλαίσια της διαδικασίας πολιτογράφησης γνωμοδότηση της οικείας Ειδικής Επιτροπής της προϊσχύσασας παραγράφου 3 του άρθρου 15 του ΚΕΙ περί της ομογενειακής ιδιότητας του αιτούντος, όπου η σχετική διαδικασία αναπομπής θα ολοκληρωθεί με έκδοση σχετικής αποφάσεως του οικείου Περιφερειακού Διευθυντή Ιθαγένειας, με βάση το νομοθετικό καθεστώς που ίσχυε κατά την έκδοση της ακυρωθείσας απορριπτικής του αιτήματος πολιτογράφησης αποφάσεως, κατ' εφαρμογή της μεταβατικής διατάξεως της παραγράφου 3 του άρθρου 39 του ν. 4604/2019.-

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα 22-06-2020

Η Πρόεδρος

Μεταξία Ανδροβιτσάνεα
Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Ο Εισηγητής

Δημήτριος Καμάρης
Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.